

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

17 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Mark Van der Poorten tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de onderhandelingen betreffende het sectoraal akkoord voor het personeel van de lokale besturen en de eisen van het gemeentepersoneel ten gevolge van de beloofde loonsverhoging voor de gemeentepolitie
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming voor de lokale besturen
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de campagne om kandidaat-gemeenteraadsleden aan te trekken

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het statuut van de ziekenhuisapothekers

Vraag om uitleg van de heer Francis Vermeiren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over sommige nevenwerkingen van het "Nieuwe Sociale-Huurbesluit" van 29 september 1994

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de resolutie inzake de aanwezigheid van kernwapens op Vlaams grondgebied

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de subsidiëring door het Vlaams Noodfonds in het Isvag-dossier

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Woensdag 17 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 9.32 uur.*

Interpellatie van de heer Mark Van der Poorten tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de onderhandelingen betreffende het sectoraal akkoord voor het personeel van de lokale besturen en de eisen van het gemeentepersoneel ten gevolge van de beloofde loonsverhoging voor de gemeentepolitie

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van der Poorten tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de onderhandelingen betreffende het sectoraal akkoord voor het personeel van de lokale besturen en de eisen van het gemeentepersoneel ten gevolge van de beloofde loonsverhoging voor de gemeentepolitie.

De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de politiehervorming beroert al geruime tijd de gemoederen bij de gemeentelijke bestuurders. Het gaat daarbij voornamelijk om de uit die hervorming voortvloeiende loonsverhoging voor leden van de gemeentepolitie en de kettingreactie die ze heeft uitgelokt. De vakbonden van het gemeentepersoneel baseren zich op het akkoord en eisen een gelijkaardige loonsverhoging voor het gehele gemeentepersoneel. Deze eis zette meteen de toon voor de onderhandelingen die op 13 april zouden starten over een nieuwe CAO voor het personeel van de lokale besturen. Ik heb op die dag dit interpellatieverzoek ingediend. Een maand later wordt het pas behandeld. Bij de regeling der werkzaamheden wens ik daar dan ook op terug te komen.

Het probleem is bij iedereen bekend. Heel wat gemeenten moeten de vorige CAO nog uitvoeren of dragen er de gevolgen van. De financiële situatie van een aantal gemeenten spoort aan tot voorzichtigheid. De gemeenten worden binnenkort geconfronteerd met een aantal dossiers met ernstige financiële gevolgen, bijvoorbeeld het dossier inzake de pensioenen en het dossier inzake de liberalisering van de energiemarkt. De gemeenten hebben ten minste een aantal vraagtekens over wat daarvan morgen de gevolgen zullen zijn. Ze moeten ook rekening houden met de regularisering van de nepstatuten, een aantal verplichtingen die voortvloeien uit het GIS of die door nieuwe regelgevingen worden ingevoerd, de stedenbouwkundig ambtenaar, de duurzaamheidsambtenaar, enzovoort.

Mijnheer de minister, u noemde de eisen voorbarig. Dat klopt. Uw uitspraak stelde ons enigszins, maar niet volledig gerust. Door de specificiteit van de onderhandelingen blijven er problemen bestaan. De Vlaamse regering is niet bevoegd om de regels van dit overleg vast te leggen. De eigenlijke werkgevers, die uiteindelijk ook de factuur moeten betalen, zijn dus geen directe onderhandelingspartner.

Mijnheer de minister, welke standpunten neemt u in bij de momenteel aan gang zijnde CAO-onderhandelingen ? Hebt u dienaangaande overleg gepleegd met de lokale besturen ? Ik vermoed dat de VVSG als deskundige organisatie opnieuw deel uitmaakt van de overheidsdelegatie. Werd bij de lokale besturen de noodzaak voor een nieuwe CAO werkelijk gevoeld ? Is hen ooit gevraagd of een nieuwe CAO werkelijk noodzakelijk is ?

Hoe gaat u te werk om de lokale besturen ertoe aan te zetten de vorige CAO's uit te voeren ? Wat is eigenlijk het nut van onderhandelingen over nieuwe CAO's als de vorige nog niet eens in hun geheel zijn uitgevoerd ? Welke redenen werden

Van der Poorten

aangevoerd voor de gebrekkige uitvoering van de CAO 1997-1998 ?

Kunt u enige verduidelijking geven over hoe het is gesteld met de uitvoering van het inmiddels toch wel beruchte sectoraal akkoord van 1993 ? Wanneer zal men over CAO's onderhandelen en ze afsluiten vooraleer de periode waarop ze betrekking hebben, begonnen is ? Men onderhandelt nu over de CAO voor 1999-2000. Ondertussen is 2000 bijna voor de helft voorbij.

Volgens bepaalde berichten zouden de vakbonden een loonsverhoging vragen van 5 percent. Ze baseren zich blijkbaar op de situatie bij hun collega's van de gemeentepolitie die door de hervorming gevoelig meer zouden verdienen. Welke houding zal de Vlaamse regering daartegenover innemen ? Een dergelijke loonsverhoging heeft zware financiële repercussies voor de gemeenten. Zult u de gemeenten ook de nodige financiële middelen ter beschikking stellen als toch zou worden besloten tot loonsverhogingen ? Zult u ook het probleem inzake het voldoende geschoold personeel aankaarten ? Voor sommige gespecialiseerde functies en opdrachten, zoals de ruimtelijke structuurplannen, is er bijna geen personeel te vinden. Kunt u de gemeenten ondersteunen om gespecialiseerd personeel aan te werven ?

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Van der Poorten raakt een teer punt aan. Hij stelt dat de laatste en voorlaatste akkoorden nog niet werden gehonoreerd. We kunnen beter die CAO's uitvoeren vooraleer nieuwe akkoorden voor 1999-2000 af te sluiten. Voor de periode 2001-2002 kunnen we dan met een gerust gemoed nieuwe onderhandelingen voeren.

Ik zeg dan ook tegen de vakbonden : 'no pasarán'. Men moet de lokale besturen op adem laten komen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, de onderhandelingen in het Comité C voor de lokale en provinciale overheden zijn pas recent gestart. Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende factoren.

Het sectoraal akkoord 1997-1998 is van zeer recente datum en werd nog maar beperkt geïmplementeerd. Het akkoord laat vele keuzemogelijkheden aan de besturen, en bevat een reeks aanbevelingen die geen verplichting inhouden. Ook in de timing van de implementatie beschikken de lokale besturen over een grote mate van autonomie. Wellicht zal de toepassing van dit akkoord na de gemeenteraadsverkiezingen uitbreiding nemen. De redenen waarom bepaalde maatregelen al wel of nog niet worden toegepast, zijn zeer uiteenlopend. Allezins zal de geleidelijke toepassing van dit akkoord kosten meebrengen voor de besturen.

De te verwachten implementatie van het sectoraal akkoord 1997-1998, de uitgaven die gegenereerd worden door de politiehervorming en de repercussies van een eventuele regularisatie van de Gesco's vormen samen met de stijging van de personeelsuitgaven uit het recente verleden een indicatie van een financiële terughoudendheid. Ook het feit dat er in oktober 2000 gemeenteraadsverkiezingen zijn, noopt tot de nodige omzichtigheid, zowel op inhoudelijk als op financieel vlak.

De sectorale akkoorden – de benaming CAO is in dit verband gangbaar maar volkomen onjuist – voor de lokale sector geven onder meer uitvoering aan de intersectorale programmatie. De wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel stelt in artikel 3, paragraaf 3, tweede lid : 'In beginsel om de twee jaar worden in het gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten onderhandelingen gevoerd over een intersectorale sociale programmatie.'

Dit bepaalt in belangrijke mate het ritme van de akkoorden, ook in de lokale sector. We kunnen discussiëren over de vraag of we niet kunnen overgaan tot akkoorden voor langere termijn. Dat kan wat rust brengen in de meerjarenplannen van de gemeenten, en zou aan een aantal gerechtvaardigde eisen van de vakbonden en het personeel tegemoet kunnen komen, zonder dat men om de twee jaar rond de tafel moet gaan zitten. Het beginsel van de tweejaarlijkse onderhandelingen staat echter wel in de wet van 1974 vermeld.

De syndicale wetgeving is inderdaad een federale materie. Ze stelt vast wie er bevoegd is om te onderhandelen. Voor de lokale sector zijn dat de Vlaamse regering en de als representatief erkende vakorganisaties van het personeel. Er is dus geen rechtstreekse betrokkenheid van de lokale besturen. Om dit te verhelpen streeft de Vlaamse regering een vorm van samenwerking na met de

Sauwens

Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en met de Vereniging van de Vlaamse Provincies.

Op dit ogenblik wordt besproken in hoeverre we de VVSG kunnen laten optreden. In de voorbije periode zat ze altijd in een vrij dubbelzinnige situatie, enerzijds als waarnemer, anderzijds als techniek en als lid van de overheidsdelegatie. Ik wil concreet met de VVSG, maar ook met de Vereniging van de Vlaamse Provincies, tot een samenwerkingsovereenkomst komen, waarin zij zich namens de gemeenten en provincies engageren om bepaalde standpunten mee te ondersteunen. Dat is een vraag die ook in het Pact tussen de Vlaamse regering en de gemeenten van 8 maart 1999 aan bod is gekomen.

Deze vorm van betrokkenheid van de lokale besturen bij het totstandkomen van de sectorale akkoorden veronderstelt wel dat de genoemde organisaties zich zodanig organiseren dat ze hun representatieve rol kunnen waarmaken. Mijns inziens zullen ze zich daarvoor provinciaal moeten organiseren. Met een centrale opstelling van Brussel en met 308 gemeenten lijkt het me bijzonder moeilijk om de VVSG, op basis van een vrijblijvend lidmaatschap, representatief te noemen voor alle lokale besturen.

Sectorale akkoorden in de overheidssector hebben geen kracht van wet zoals de geregistreerde CAO's in de privé-sector. De lokale overheden beslissen dus zelf tot de uitvoering van de sectorale akkoorden voor de lokale sector. Zij kunnen hiertoe niet worden gedwongen. De conformiteit aan de akkoorden wordt via de uitoefening van het toezicht bewerkstelligd. Wel is soms met zachte en soms harde dwang door de voogdijoverheid naar een uitvoering van de akkoorden toegewerkt. Bijvoorbeeld de goedkeuring van de personeelskaders werd er afhankelijk van gemaakt. Dat heb ik destijds als burgemeester zelf ervaren bij de toepassing van wat toen de CAO-Kelchtermans werd genoemd.

Over de toepassing van het sectoraal akkoord van 18 juni 1993 kreeg ik van mijn administratie actuele cijfers. Daaruit blijkt dat van de 308 gemeenten en OCMW's er 294 gemeenten en 258 OCMW's het sectoraal akkoord hebben goedgekeurd. Naar verluidt evolueert een en ander naar een quasi volledige toepassing, zij het dan bijna acht jaar na datum.

Op het concrete resultaat van de recent gestarte onderhandelingen kan ik niet vooruitlopen. Ik kan

dus nog weinig concreets antwoorden op uw vragen. Ik neem de suggestie van de heer Van Vaerenbergh mee. Anderzijds lijkt het me bijzonder moeilijk om helemaal geen akkoord af te sluiten. Aangezien de vorige akkoorden echter nog niet zijn uitgevoerd, en de vertegenwoordiging van de lokale besturen aan de onderhandelingstafel een punt van bespreking is, zullen we het met de vakbonden hebben over de uitvoering van de vorige akkoorden vooraleer een nieuw akkoord wordt afgesloten. Ik zal het parlement op de hoogte houden van de resultaten van de besprekingen.

Ook in het parlement stel ik een zekere dubbelzinnigheid vast. Enerzijds waarschuwt u voor een overdreven gulheid van de minister die ingevolge de wet van 1974 moet onderhandelen en eventueel een akkoord zal afsluiten. Daarbij zal de rekening worden doorgeschoven naar de gemeentebesturen, hoewel die het financieel niet gemakkelijk hebben. Het parlement en de regering vragen dan ook rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten.

Anderzijds moeten de gemeenten de mogelijkheid krijgen om in de toekomst op de krappere werkdre arbeidsmarkt voldoende en gekwalificeerd personeel aan te werven. Dit betekent een pleidooi voor de opwaardering van de weddes en voor de verbetering van het statuut van de overheidsambtenaren. Dit is een zeer moeilijke evenwichtsoefening. Ik ben ervan overtuigd dat in het verleden te snel en te gratis een aantal afspraken zijn gemaakt met de vakbonden, met veel leed en miserie als gevolg. Ik zal dan ook uiterst behoedzaam zijn bij deze onderhandelingen.

Gelet op de krappere arbeidsmarkt in Vlaanderen en dankzij de goede economische conjunctuur moeten tijdens de volgende maanden een aantal zaken worden herbekeken. We proberen binnen onze eigen administratie een grotere mobiliteit te bereiken in het openbaar ambt. Daarbij moeten mensen binnen een ministerie vlot van job kunnen veranderen. Ook tussen de VOI's en het ministerie moet deze mobiliteit mogelijk zijn, alsook op termijn voor gemeenteambtenaren, provincieambtenaren en ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap.

We streven dan ook naar één overheidsstatuut in heel Vlaanderen. Dit statuut moet zowel op financieel vlak als het op het vlak van werkomstandigheden bijzonder aantrekkelijk zijn. Het is natuurlijk niet mogelijk om de verloning over te nemen die momenteel in de privé-sector wordt gehanteerd. Toch willen we ervoor zorgen dat er een mo-

Sauwens

dern Vlaams overheidsstatuut voor onze ambtenaren totstandkomt. Dit moet onze gezamenlijke be-
trachting zijn.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de minister, als u zegt dat we aanmanen tot behoedzaamheid, dan doen we dit binnen de context waarin gemeenten vaak worden geconfronteerd met een reeks verplichtingen en taken. Zo krijgt de gemeente inzake het vergunningenregister opnieuw een aantal taken in verband met ruimtelijke ordening. De regering heeft onlangs een voorontwerp van decreet goedgekeurd over het GIS en de implementatie ervan. Noodgedwongen moeten de gemeenten een aantal middelen en mensen vrijmaken voor de lokale implementatie.

Ik wil twee suggesties doen voor de komende onderhandelingen. Vanuit mijn dubbelmandaat ervaar ik dat de gemeenten vaak worden geconfronteerd met de verplichting om ambtenaren, die verminderde prestaties leveren, te vervangen door uitkeringsgerechtigde werklozen. Het probleem is echter voldoende kwalitatief personeel te vinden. Het is op dat vlak niet gemakkelijk om een objectief personeelsbeleid te voeren.

Het tweede probleem waarmee gemeenten vaak worden geconfronteerd, is het probleem van de overuren, hoewel de betrokken functies vaak avond- en zaterdagwerk impliceren.

De compensatie van die overuren, gecombineerd met enerzijds loopbaanonderbreking en andere vormen van verminderde prestaties en anderzijds de vormingsmogelijkheden in het kader van de CAO van 1993, maakt het bijzonder moeilijk om die mensen nog op het gemeentehuis te houden en daar hun werk te laten doen. Ik vraag u dan ook om deze problematiek aan te kaarten tijdens de onderhandelingen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik zal tijdens de onderhandelingen deze bekommernis naar voren brengen. Ik kan mij daar voor een groot deel bij aansluiten, maar wens mij daar vandaag nog niet op vast te pinnen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van der Poorten en

door de heer Dirk De Cock werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming voor de lokale besturen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming voor de lokale besturen

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben allen de witte mars van nabij meegemaakt, die uiteindelijk heeft geleid tot de totstandkoming van het Octopus-akkoord. Hieraan hebben acht partijen meegewerkt. In dit akkoord stond dat de politie zou worden hervormd.

Ondertussen weten we dat die politiehervorming op 1 januari 2001 doorgevoerd moet zijn. De laatste maanden hebben we zowel minister Duquesne als de diverse vakbonden daarover in de media aan het woord gehoord. In het uiteindelijk bereikte akkoord wordt gestipuleerd dat 8.000 rijkswachters overgaan naar het lokale niveau, en dat daarvoor in een budget van 8 miljard frank wordt voorzien. Daarbij rijst de vraag of dit bedrag wel toereikend zal zijn.

De algemene leidraad daarbij wordt gegeven door het federale niveau, wat begrijpelijk en logisch is. Het is echter even logisch en noodzakelijk dat de lokale besturen belangrijke medespelers worden, vermits 8.000 mensen zullen worden verdeeld over hun grondgebied en plots zullen worden toegevoegd aan de gemeentepolitie. Toch zijn die lokale besturen tot op heden nooit gehoord.

Van Vaerenbergh

Mijnheer de minister, u hebt in het verleden herhaaldelijk gezegd zelf moeilijk contact te krijgen met federaal minister Duquesne. We beschikken nog slechts over zeven maanden om deze zaak rond te krijgen. Hoe zal het overleg met de lokale besturen worden georganiseerd? Een overleg met u is al op zijn plaats, vermits u de lokale besturen uiteindelijk zal moeten vertegenwoordigen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, ik had een vraag om uitleg ingediend over hetzelfde onderwerp, maar deze vraag werd niet ontvankelijk verklaard omdat de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh een dag eerder was ingediend. Daarom sluit ik me aan bij deze interpellatie.

De problematiek van de politiehervorming blijft met de regelmaat van de klok vragen oproepen. De aandacht van de media is daar zeker niet vreemd aan. De ene dag horen we dat met de betrokken politiediensten een akkoord werd bereikt, maar nog geen dag later blijkt dat daar niets van waar is. Ook de indeling in zones verliep bijzonder verward, en de aangekondigde pilootprojecten blijken maar niet van start te gaan.

De enige zekerheid is dat de gemeenten met talrijke onbeantwoorde vragen blijven zitten. Zij vrezen dat ze een gepeperde rekening mogen verwachten, en weten nu al dat ze zullen worden geconfronteerd met problemen die een dringende organisatorische oplossing vergen. Hoe zit het met de huisvesting? Wat als de huidige accommodatie te klein zal blijken te zijn? De gebouwen van de rijkswacht worden beheerd door de Regie der Gebouwen, terwijl de politiediensten in gebouwen van de gemeenten zijn ondergebracht. Wie zal de investering op zich moeten nemen? Wordt daarbij in een verdeelsleutel voorzien?

Ook inzake het personeelskader blijft men in het ongewisse. Op hoeveel mensen heeft men recht? Welke gradaties zullen zij hebben? Bovendien heeft federaal minister Duquesne onlangs een circulaire aan de gemeenten gestuurd met de vraag te blijven investeren in de uitrusting van hun politiediensten. Hij heeft er daarbij op gewezen dat gemeenten die onvoldoende uitrusting ter beschikking stellen van de politiezone, een bijzondere financiële bijdrage moeten leveren. De gemeenten staan dus voor een grote financiële inspanning,

maar ook voor een zware organisatorische operatie. Het is evident dat meeruitgaven elders moeten worden gecompenseerd. Ik wil hier dus uitdrukkelijk de bekommernissen van de gemeentebesturen verwoorden. In het najaar zullen de nieuwe coalities met deze problemen worden geconfronteerd.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Ik heb de minister over dit onderwerp al een actuele vraag gesteld. Ook op federaal niveau volg ik dit dossier met grote aandacht op, en ik wil vanuit die optiek hier toch een aantal bezorgdheden verwoorden. De enveloppe van 8 miljard frank van de federale minister zou volstaan om ervoor te zorgen dat de gemeenten geen meeruitgaven moeten doen. Ik wil daarbij toch twee bedenkingen formuleren, waarop ik nog nooit een bevredigend antwoord heb gekregen.

Ten eerste volstaat die enveloppe misschien wel voor wat men nu beslist heeft en voor wat onmiddellijk wordt uitgevoerd. Maar is dat ook zo voor de gevolgen op middellange en lange termijn? Dit akkoord impliceert dat politiemensen in de toekomst recht hebben op bepaalde bevorderingen, wat ertoe zal leiden dat ze in hogere loonschalen terecht komen. Is daarmee rekening gehouden bij het bepalen van de enveloppe van 8 miljard frank? Ik heb de indruk van niet, en vrees dat de rekening zal worden doorgeschoven naar de gemeenten.

Ten tweede is er geen antwoord op mijn vraag wie zal opdraaien voor de eenmalige kosten die in 2001 en 2002 worden gemaakt. Wie zal betalen voor de nieuwe uniformen? Er komt daar geen antwoord op, en ik vrees dus niet ten onrechte dat de gemeenten zullen betalen.

Verder is er de globale discussie over de verdeling van de federale dotatie en de daarmee gepaard gaande verdeling van de rijkswachters over de verschillende politiezones. Op dit ogenblik is de verdeling van de rijkswachters over de brigades gebaseerd op historische factoren, en op de tendens dat men meer mensen naar de landelijke gebieden dan naar de stedelijke gebieden moet sturen. Vandaag moeten we één lokale politiemacht oprichten, en de verdeling ervan over het grondgebied moet gebeuren op basis van objectieve criteria en niet op historische gronden. Op mijn vraag of er aanpassingen zullen gebeuren, heb ik verontrustende antwoorden gekregen. Er is tegen de zomer een verdeling beloofd, maar de minister verwacht geen grote verschuivingen. Ik vrees dus dat de onrechtvaardige verdeling van vandaag voor eeuwig zal worden gehandhaafd.

Caluwé

Het meest extreme voorbeeld is dat van Antwerpen. De stad is in een pilootproject opgenomen. In Antwerpen worden ongeveer 1.700 politieagenten en 300 rijkswachters samengevoegd. Als men slechts marginale wijzigingen aanbrengt aan deze verhouding, dan blijft de wanverhouding bestaan. Globaal bekeken worden aan het bestand van politieagenten 8.000 lokale rijkswachters toegevoegd. De federale overheid zal de kost van deze samenvoeging ten belope van een derde financieren. Betekent dit dat de stad Antwerpen slechts een achtste van de kosten zal kunnen recupereren via de federale dotatie? Dat zou een zeer onrechtvaardige toestand bestendigen. Ik dring er bij de minister op aan dat hij er bij minister Duquesne op aandringt om nog voor de zomer de nodige aanpassingen bekend te maken.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Er zijn veel vragen gesteld. Vermits veel van deze vragen zijn gericht tot de federale minister van Binnenlandse Zaken, heb ik hier slechts weinig antwoorden op. Op 13 maart heb ik gevraagd om een interministeriële conferentie over binnenlandse aangelegenheden samen te roepen, onder meer over de gevolgen van de politiehervorming voor de lokale besturen. Ter voorbereiding van die interministeriële conferentie is op 25 april op het kabinet van de federale minister van Binnenlandse Zaken overlegd tussen minister Duquesne, de minister-president en mezelf. Dat heb ik u trouwens toen gemeld.

Op de agenda stonden niet alleen de gevolgen van de politiehervorming voor de lokale besturen, maar ook de districtsraadverkiezingen, het statuut van de lokale mandatarissen, het kiesrecht voor de Vlamingen in het buitenland en het dossier-waterschade. Op federaal niveau zijn in dat verband een aantal beslissingen genomen. In een brief hebben de minister-president en ikzelf de conclusies van dit bilateraal overleg ter bevestiging aan minister Duquesne voorgelegd. Ondertussen werd ook een datum voor de interministeriële conferentie over Binnenlandse Aangelegenheden vastgelegd : 29 mei 2000.

Minister Duquesne heeft op het bilateraal overleg gezegd dat bij de implementatie rekening zal worden gehouden met de bezorgdheden van de lokale besturen. Om zijn goede intenties te benadrukken zei hij dat hij zelf burgemeester is van een kleine landelijke gemeente. De vrees dat de gemeenten de rekening gepresenteerd zullen krijgen, is dus

volgens de minister niet gegrond. Hij zegt dat deze operatie neutraal moet zijn voor de gemeenten.

Hij maakt zich sterk dat het bedrag van 8 miljard frank dat daarvoor werd gereserveerd op federaal vlak, moet volstaan. Ik heb echter geen cijfergegevens waaruit blijkt dat het hier niet alleen gaat over het nieuwe statuut, waarover overeenstemming is bereikt met de politiediensten. Er is immers ook heel wat omkadering nodig : werkingskosten, kosten van voertuigen, wapens, uniformen en dergelijke. Ook is er de hele problematiek van de huisvesting. Ik heb alleen de gegevens die ik u nu meedeel.

U hebt natuurlijk gelijk : in de huidige aanwezigheid van politie- en rijkswachtdiensten is er sprake van drie onevenwichten. Er is het onevenwicht tussen Wallonië en Vlaanderen inzake de spreiding van de rijkswacht. In Vlaanderen is de spreiding van de rijkswachtdiensten niet steeds volgens gekende normen of vaste criteria gebeurd : heel vaak gaat het om het gevolg van een beslissing die zich in de loop van de tijd op een bepaalde manier heeft ontwikkeld. Het gaat dus om een feitelijk gegeven, dat niet objectief is getoetst. Bovendien hebben sommige lokale besturen om tal van redenen een zeer sterk uitgebouwd politiekorps, terwijl andere besturen andere prioriteiten hadden. Ook in Vlaanderen is deze discussie bijzonder delicaat. Er wordt gepleit voor een rechtvaardige behandeling van de steden en gemeenten.

Betekent dit dat men in één beweging deze historische situatie corrigeert? En zo ja, in welke richting zal dat gebeuren? Zal men de besturen die wel de norm van Binnenlandse Zaken hebben gehaald maar niet veel politieagenten in dienst hebben genomen, via de verplichte aanwerving en de IPZ's mee verplichten om hun quotum te verhogen? Op die vragen zal op federaal vlak een antwoord moeten komen. Maar het is duidelijk dat dit hoe dan ook een belangrijke financiële weerslag zal hebben voor de Vlaamse steden en gemeenten.

Mijnheer Van der Poorten, men kan niet, naar aanleiding van de CAO waarover zal worden onderhandeld met het gemeentepersoneel of naar aanleiding van de politiehervorming, telkens zorgen voor bijkomende inkomsten voor de gemeenten. Dat was een onderdeel van uw betoog. We moeten er voor kiezen de gemeenten in functie van hun meerjarenplanning een bepaalde inkomstzekerheid te bieden. Dat gebeurt via het Gemeentefonds, waar we de 100-percentindexatie hebben doorgevoerd. In de loop van de volgende jaren kunnen we daar eventueel een extra inspanning le-

Sauwens

veren. De conjunctuur en hopelijk ook de financieringswet moeten ons de mogelijkheid geven om dat wat ruimer te doen dan vandaag. Maar voor het overige zullen de lokale besturen vanuit hun autonomie, die ze via die IPZ-samenwerking moeten opbouwen, mee hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor het geheel, ook financieel.

Ik kan dus vandaag geen antwoord geven op een aantal vragen die hier werden gesteld. Ik zal ze op het overleg van 29 mei voorleggen aan minister Duquesne. Onmiddellijk nadien zal ik u daarvan op de hoogte brengen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Dit bevestigt in feite wat we allen voelen. Mijnheer de minister, zoals u in het verleden reeds zei, bestaat er een zeer grote onduidelijkheid, niet alleen over de federale bestanddelen maar ook over de lokale besturen. De uitdaging is nochtans zeer groot. Dat is net het verbazingwekkende van deze zaak.

Ik begrijp zeer goed dat men in een dergelijk delicaat dossier, dat een gevolg is van de witte mars en de afgesloten akkoorden, snel een signaal wil geven. Maar dat zou toch in de best mogelijke omstandigheden moeten kunnen verlopen. Daar schort nu een en ander aan. De indruk ontstaat dat men zich aan het afschermen is, omdat de uitdaging waarschijnlijk te groot zal zijn.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Over de verdeling tussen de gemeenten en tussen de zones zullen we inderdaad een aantal discussies moeten voeren. Maar die discussies zullen we veel makkelijker kunnen voeren als het onevenwicht tussen Vlaanderen en Wallonië wordt gecorrigeerd. Dat moeten we eerst bereiken. Dat is het enige dat we kunnen aanvaarden. Wat te doen valt, is niet onoverkomelijk indien het onevenwicht tussen Vlaanderen en Wallonië wordt opgeheven. Zo niet, dan zullen sommige Vlaamse gemeenten tweemaal de rekening gepresenteerd krijgen. Dat is onaanvaardbaar. We moeten er dus in de eerste plaats voor zorgen dat die historische correctie plaatsvindt.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt daarnet beweerd dat ik nieuwe financiële inkomsten vraag voor de gemeenten. Ik dacht niet dat ik mijn vraag op die manier had gesteld. Ik verwijs veeleer naar wat voorheen in het pact was overeengekomen, namelijk dat als de overheid beleidsbeslissingen neemt, ze ook de gevolgen daarvan op zich neemt, daar een aantal financiële repercussies aan koppelt en die consequent doorvoert. Ik dacht dat dat in die zin eerder was vastgelegd. Ik sluit me dan ook aan bij die overeenkomst van destijds.

Met dat bedrag van 8 miljard frank is men zeker voorbijgegaan aan de problemen met de infrastructuur voor de politie. Daar is immers een derde partner bij betrokken. De gebouwen van de rijkswacht zijn opgetrokken en worden beheerd door de Regie der Gebouwen. In een aantal gevallen bemoeilijkt dat de onderhandelingen. In een bepaalde IPZ zouden de twee lokale overheden overeenkomen om in een van die twee gemeenten een bestaand gebouw te renoveren en uit te breiden. Uiteraard kan dat maar op het grondgebied van één gemeente gebeuren aangezien ze als gemeentebeheer niet gefusioneerd zijn.

Het spreekt voor zich dat er dan een discussie tot stand komt. Wie zal dat betalen ? Wie zal de verwerving doen ? Kan het zomaar dat de ene gemeente bijdraagt in de kosten voor een gebouw dat op het grondgebied van een andere gemeente staat ? Kan men dat protocollair bedingen ? Zal dat geen verzet teweegbrengen ? Op welke manier zal men die lasten verdelen ? Moet dat gebeuren op basis van het bevolkingsaantal of op basis van de oppervlakte van een gemeente ? Er zijn immers nogal wat verschillen in grootte van de gemeenten.

Dit zijn dus allemaal heel praktische zaken waarmee men waarschijnlijk niet onmiddellijk rekening houdt. Natuurlijk zullen niet alle gemeenten met al deze problemen geconfronteerd worden, maar er zullen in alle gemeenten wel bepaalde problemen ontstaan.

In een bepaalde gemeente bijvoorbeeld kan de huidige rijkswachtkazerne niet worden uitgebreid omdat het gewestplan dat niet toelaat. Er zullen dus zeker en vast een aantal praktische problemen ontstaan. Aanvankelijk zullen de korpsen wel in hun eigen lokalen blijven, maar op termijn zullen

Van der Poorten

de diensten toch wel onder één dak moeten worden samengebracht.

Ik hoop dat u op de interministeriële conferentie aandacht zult vragen voor deze problemen. Daarbij zal er dan vooral aandacht moeten worden besteed aan de kwestie van de derde partner, met name de Regie der Gebouwen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik wil nogmaals duidelijk zeggen dat de politiehervorming ervoor zal zorgen dat al dit soort uitgaven niet meer weerspiegeld zal worden in de gemeentebegroting. We zullen naar een aparte structuur evolueren. In de gemeentebegroting zal er nog één bedrag staan : de dotatie aan de IPZ. Er zal wel een spanningsveld ontstaan tussen de IPZ en de gemeente. De discussie over de omvang van die dotatie is uiteraard een belangrijke discussie. De burgemeesters zullen er als gevolg van deze hervorming dus wel een zeer zware verantwoordelijkheid bij krijgen. Ik zal in de komende besprekingen zeker rekening houden met de bezorgdheden die hier werden geformuleerd.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik kom nog even terug op wat de heer Caluwé heeft gezegd. De verhouding tussen Nederlandstaligen en Fransstaligen wordt geregeld in het Octopusakkoord. De enige vraag die dan nog overblijft, is of dit ook in de teksten wordt toegepast. Dat is het grote probleem. De wetteksten zijn er wel en het zit allemaal in uitvoeringsbesluiten. Het zit er dus duidelijk in. Er is een akkoord tussen acht partijen over de wijze waarop de verdeling zal gebeuren tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. Ik wou daar toch nog wel eens de aandacht op vestigen. Op dat ogenblik was dat een politiek engagement van iedereen. Aangezien de wet er is en alles in uitvoeringsbesluiten is gegoten, zal er in het komende overleg uitsluitel moeten komen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Vaerenbergh, door de heer Van der Poorten en door de heer Penris werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de campagne om kandidaat-gemeenteraadsleden aan te trekken

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Taylor tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de campagne om kandidaat-gemeenteraadsleden aan te trekken.

De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de minister, op 11 april lanceerde u de campagne 'Politiek : ook iets voor u ? Stel u kandidaat voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen'. Daarmee wilde u de geïnteresseerde burger warm maken voor de gemeentelijke politiek.

Dat een dergelijk initiatief zeker zijn nut zal hebben, staat buiten discussie. Het succes van de in het kader van deze campagne opgezette informatie- en vormingssessies bewijst dat. Iedereen die actief is in de lokale politiek en die enige ervaring heeft met de samenstelling van de lijsten, weet dat het inderdaad niet altijd even voor de hand liggend is om kandidaten te vinden. Als de Vlaamse regering initiatieven neemt om hierbij een helpende hand te reiken, is dat zeker goed te keuren. Immers, hoe meer mensen ervan overtuigd kunnen worden om de stap te zetten naar het opnemen van verantwoordelijkheid voor hun lokale gemeenschap, hoe beter.

De campagne van de minister – en de manier waarop hij die gemotiveerd heeft – roept echter wel een aantal vragen bij mij op. Hij heeft het onder meer over een huidig tekort aan gemeenteraadsleden van goede kwaliteit. Dat vind ik toch wel een beetje ongepast. Eigenlijk is het zelfs een belediging voor de mensen die in het verleden hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen. Die mensen hebben dikwijls in moeilijke omstandigheden het beste van zichzelf gegeven. Door die campagne is het net alsof die mensen niet goed genoeg meer zijn. Ik vind zelfs dat men op deze manier eigenlijk

Taylor

een teken aan de kiezers geeft om hen ertoe aan te sporen niet te stemmen voor degenen die al een mandaat hebben, omdat die zagezegd minder goed zouden zijn dan de nieuwe kandidaten. Het is dus als het ware een kiesadvies. Dat is in ieder geval de conclusie die ik trek. Als deze tendens zich voortzet, dan worden de kandidaten van vandaag over zes jaar ook afgekeurd.

Waarom komt deze campagne zo laat? In de meeste gemeenten is de lijstvorming al afgerond. Welk nut kan deze campagne nog hebben? Zult u zelfs geen ontgoocheling teweegbrengen bij mensen die te laat komen? Een partij kan toch geen tweede lijst met nieuwe kandidaten indienen?

Werd ter voorbereiding van de campagne overleg gepleegd met de politieke partijen? Zij spelen toch een essentiële rol in de democratie? Zeker als men een oproep tot kandidaatstelling doet, moet men het hebben over de rol van de partijen in het gemeentelijk beleid. Sommige partijen bestaan enkel op lokaal niveau. Dat moet worden belicht. De meeste politieke partijen hebben een vormingsinstituut, waarom werden die niet aangesproken? Hebt u enig idee van het aantal mensen dat door deze campagne de stap naar de politiek wil zetten? Zullen ze zich wenden tot bestaande politieke partijen? Op basis van de campagne zou men immers kunnen besluiten dat de bestaande partijen niet deugen en dat men een nieuwe partij moet oprichten.

De Vlaamse overheid doet een beroep op de VVSG om vormingssessies te organiseren voor kandidaat-gemeenteraadsleden. Bij de indiening van mijn interpellatie begin april vroeg ik u wat dat inhield, intussen weten we dat. Wat is de respons?

Waarop baseert u zich om te stellen dat er momenteel onvoldoende 'goede gemeenteraadsleden' zijn? Hebt u dat ervaren als minister van Binnenlandse Aangelegenheden? Wat is uw definitie van 'een goed gemeenteraadslid', en van 'een slecht gemeenteraadslid'?

De Vlaamse regering vraagt de burger om een 'weloverwogen' stem uit te brengen. Wat is een 'weloverwogen' stem? Is het wel deontologisch verantwoord dat een regering de burgers oproept om een weloverwogen stem uit te brengen bij verkiezingen waar zowat elk regeringslid aan deelneemt? Kan dit niet worden geïnterpreteerd als een stem-voor-mij-oproep? Misschien kan aan de

vormingssessies een hoofdstuk 'publiciteit' worden toegevoegd.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : De cursussen van de VVSG kennen een enorm succes. Ze zijn bijna overal volgeboekt. Mijnheer de minister, u hebt indertijd 3 miljoen frank uitgetrokken voor de vorming van lokale mandatarissen. Waren deze cursussen ter voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen toen al gepland? Volgens de VVSG worden er geen bijkomende sessies ingericht bij gebrek aan middelen. Klopt dat?

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Ik vraag me net als de heer Taylor af of geïnteresseerden zich zullen richten tot bestaande politieke partijen. Of kiezen ze voor drukkinggroepen en organisaties? Ik betreur de opgang van de kartellijsten op lokaal vlak. Dat is geen goede evolutie. Ik verkies politieke zuiverheid ook op lokaal vlak, al komt een ideologie misschien minder makkelijk tot uiting op gemeentelijk vlak dan in de gewestelijke of federale aangelegenheden. Het vormen van kartellijsten vind ik een slechte zaak. Dat komt de politieke partijen niet ten goede en veroorzaakt steeds meer verwarring onder de kiezers.

Ik juich het initiatief van de minister ten zeerste toe. Hij heeft de oproep gelanceerd voor de kandidaatstelling bij de gemeenteverkiezingen en richt samen met de VVSG vormingscursussen in.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de heer De Loor. Dat de cursussen al zijn volgeboekt, bewijst de nood eraan. De kandidaat-gemeenteraadsleden voelen duidelijk de noodzaak aan om zich te laten vormen.

Ik heb helemaal niet de indruk dat dit wordt beschouwd als een gebrek aan respect voor de huidige mandatarissen. Het permanent streven naar kwaliteitsverbetering is een goede zaak. Ik beschik voor de eerste keer over een mandaat om deel uit te maken van dit parlement. Ik moet toegeven dat ook ik gediend zou zijn geweest met een betere vorming. De cursussen zijn voor de nieuwe kandidaten een welkome zaak. Bovendien kunnen ze de drempel verlagen. Velen voelen zich wellicht te onzeker om zich kandidaat te stellen voor de verkie-

Glorieux

zingen. Na een dergelijke opleiding zullen ze wellicht meer zelfzekerheid uitstralen.

Het weloverwogen stemadvies beschouw ik niet als een oproep om voor een bepaalde kandidaat of partij te stemmen. Het gaat veeleer om het responsabiliseren van de burger. Vele burgers onttrekken zich immers aan het politieke spel. Ze zijn niet geïnteresseerd en zouden liefst niet worden verplicht om te stemmen. Het is echter onze taak om de burgers bewust te maken. We moeten er hen van overtuigen dat de politiek een zaak van iedereen is. We moeten de mensen er warm voor maken om op een weloverwogen manier en constant de politiek te volgen, zodat ze bij verkiezingen actief kunnen deelnemen aan het democratisch proces. Mijnheer Taylor, ik merk dus niets van de problemen die u ziet.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ook ik wil me aansluiten bij de bedenkingen van de heren De Loor en Glorieux. Ik merk dat de betrokkenheid van de mensen op lokaal niveau sterk groeit. Het politiek bedrijf wordt tevens vaak op een veel ernstiger manier bekeken. Lokale politici zitten veel minder in het verdomhoekje. Uitspraken als 'het zijn weer de politici' worden veel minder gedaan. Er is een kentering aan de gang die mede wordt bewerkstelligd dankzij het initiatief van de minister.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, een aantal elementen hebben mij aangezet tot het nemen van dit initiatief. In een aantal gemeenten is er sprake van een vervreemding tussen de bevolking en de politici. Op gemeentelijk niveau is dat trouwens minder het geval dan op de andere niveaus. Het gemeentelijk beleid is immers relatief makkelijk te vatten. Zelfs mensen die heel actief bezig zijn in onder meer lokale verenigingen en raden, en er heel degelijk werk leveren, houden zich op een bepaalde afstand van de politici.

Het politiek bedrijf wordt al te vaak geridiculiseerd. Nochtans is het politieke bedrijf van erg groot belang – denken we maar aan de situatie in het Nederlandse Enschede. De gemeentelijke mandatarissen dragen een grote verantwoordelijkheid op het vlak van de veiligheid. Denken we ook aan de organisatie van het verkeer. Er is nood aan een

hoge graad van kwalitatief beleid tot in de kleinste gemeenten.

Veel Vlaamse gemeenten zijn verzusterd met buitenlandse gemeenten. Veel van die gemeenten, onder meer in Duitsland en Frankrijk, zijn nog niet gefuseerd. In een aantal gebieden in West-Europa heeft men het heel moeilijk om burgemeesters te vinden. In Frankrijk luidt men de noodklok. Men probeert het probleem te verhelpen door middel van betere vergoedingen voor lokale mandatarissen. Ik heb onlangs een bedrijfsleider van een KMO ontmoet. Ook hij kampt met een vergelijkbaar probleem. Hij vertelde me dat hij 1 miljoen frank heeft uitgegeven voor het kwalitatief invullen van zeven vacante plaatsen.

We staan voor verkiezingen in de 308 Vlaamse gemeenten. De uitslag van de verkiezingen zal de kwaliteit van de beleidsvoering bepalen. Er zullen mensen worden aangeduid die het beleid zullen voeren inzake erg belangrijke materies. Het was mijn bedoeling om een algemene imago-ondersteunende campagne te voeren voor het gemeentebestuur. De lokale kring is zeer bevattelijk om democratie op een positieve manier te benaderen. De campagnemakers hebben zich toegespitst op de zoektocht naar betere mandatarissen. Een aantal actieve mensen in de lokale gemeenschappen zetten nog niet de stap naar de politiek. We wensten ten slotte ook cursussen te organiseren. Er bestaat namelijk een vrij hoge technische drempel. Mensen vragen zich bijvoorbeeld af hoe een schepencollege werkt. Men heeft enkel een beeld van een gouden bruiloft en de feestende leden van het college. De gemeentepolitiek is echter meer dan dat. Dat is de reden waarom we de campagne voeren.

De toon waarin de vraag is gesteld, werd mee bepaald door het feit dat men bepaalde zaken niet wist. Ik wil daarover hier niet polemiseren. De campagne werd echter zeker niet laattijdig opgestart. De verkiezingskoorts moet toch enigszins aanwezig zijn. Nieuwe kandidaat-mandatarissen die voor het eerst aan de verkiezingen deelnemen en daardoor nog geen enkele of slechts een beperkte kennis en ervaring hebben, kunnen op die wijze een basisvorming krijgen.

De campagne was een enorm succes. Dit duidt ook aan dat het tijdstip van deze vormingssessies geenszins slecht was gekozen. Op 28 april, de afsluitingsdatum van de inschrijvingen, noteerden wij 2.026 geïnteresseerden. Bij dit aantal zijn nog 174 mensen bijgekomen, die zich spontaan hebben gemeld. Dit aantal kan nog oplopen.

Sauwens

We overwegen in juni een bijkomende cursus in te richten. We wachten echter eerst de resultaten van de evaluatie af. Het oorspronkelijke bedrag dat we hiervoor hadden ingeschreven, namelijk 3 miljoen frank, wordt opgetrokken tot 8 miljoen frank. 80 percent van de geïnteresseerden is nieuw in de politiek. De beoogde doelstelling is dus zeker bereikt.

De vormings sessies vinden plaats op vijftien verschillende plaatsen, op drie locaties per provincie. Tijdens een eerste avond wordt de werking van de gemeentelijke instellingen toegelicht. Er is ook aandacht voor de relatie tussen de gemeente en het OCMW, en de belangrijke toekomstige uitdagingen voor de lokale besturen. Voor deze avond wordt meestal een beroep gedaan op een gemeentesecretaris die kan bogen op een aantal jaren praktische ervaring.

De tweede sessie is toegespitst op inspraak- en participatieprojecten, waarbij voornamelijk de sectoren Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Afvalpreventie aan bod komen. Tijdens deze avond wordt dus vooral de betrokkenheid van de burger en het communicatiebeleid van de gemeente onder de loep genomen, en wordt de vraag gesteld hoe een gemeente actief de burger kan informeren, met hem communiceren en hem actief betrekken bij het lokale beleid. Voor dat deel wordt zoveel mogelijk een beroep gedaan op lokale informatieambtenaren. Daarnaast worden ook de diensthoofden van Ruimtelijke Ordening of Leefmilieu ingeschakeld.

Een laatste avond handelt over de inkomsten en uitgaven van de gemeente. Het is belangrijk dat een raadslid een goed inzicht heeft in de begroting en de rekening, zodat hij de wijze waarop de gemeente haar middelen bekomt voor het beleid, de fiscaliteit en de bijdragen van de hogere overheid, zoals fondsen en subsidies, goed beheerst. De toelichting gebeurt meestal door een gemeenteontvanger.

De politieke partijen werden niet betrokken bij dit vormingsaanbod. Vorming is niet de exclusieve bevoegdheid van partijen. Het succes van het initiatief wijst erop dat er nood is aan een neutraal, laagdrempelig aanbod dat niet noodzakelijk verbonden is met één of andere ideologische strekking of politieke partij. Dit onafhankelijk aanbod, dat wordt georganiseerd in een perfecte samenwerking tussen de administratie Binnenlandse Aangelegen-

den en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, vormt juist een meerwaarde.

Ik heb enkel de campagne opgestart en me er voor de rest totaal niet mee bezig gehouden. Mijnheer Taylor, u moet dit initiatief beschouwen als een ondersteuning van het werk van de politieke partijen in de gemeenten. Het is nooit mijn bedoeling geweest om in concurrentie te treden met de partijen of hen met de vinger te wijzen, wel integendeel.

U hebt wel gelijk dat het aspect partijvorming als dusdanig niet in de cursus aan bod komt. Dat is echter de taak van de politieke groeperingen. Zij moeten voldoende netwerken uitbouwen. Indien dit initiatief zou leiden tot nieuwe politieke partijen in sommige gemeenten, dan is dat zo. De democratie moet dat kunnen verdragen. Dat de nationale politiek zich zo inschakelt op lokaal vlak, is een vrij recent gegeven. Pas sinds de jaren '70 houden een aantal grote nationale partijen zich daarmee bezig om hun machtspositie te vergroten. Er zijn nog steeds een aantal belangrijke gemeenten die bestuurd worden door mensen die niet gelieerd zijn met een bepaalde partij.

De heer De Loor heeft een vraag gesteld over de kartelvorming. Het nationale niveau moet zich daar niet over uitspreken. Het aanbod verhindert natuurlijk niet dat de politieke partijen zelf een vorming inrichten. Dit is een lokaal probleem, waarbij de gemeentelijke autonomie haar rol moet kunnen spelen. De partijstrategieën maken daar deel van uit. Heel wat mensen organiseren zich echter op het lokaal vlak zonder een partijpolitieke stempel. Als minister mag ik me daar niet in mengen. Hetzelfde geldt trouwens voor het Vlaams Parlement.

Met deze campagne heb ik geenszins een waaroordeel willen uitspreken over de huidige gemeenteraadsleden. Wel wenste ik bij te dragen tot een maximale kwaliteit van de lokale bestuurders, juist omdat ik geloof in de waarde van de lokale democratie. We hebben daar zelf alle belang bij. Het vormingsaanbod was trouwens één van de elementen die in het pact tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten is opgenomen. Het was de wens van de lokale besturen zelf dat men zou werken aan de kwalitatieve verbetering van de mandataris door onder andere meer vormingsmogelijkheden aan te bieden. De heer Dirk De Cock heeft gezegd dat er een kentering aan de gang is. Indien de campagne daartoe een bijdrage kan leveren, dan verheugt me dat.

Sauwens

Het huidige vormingsaanbod is niet exclusief gericht tot kandidaat-raadsleden, maar ook tot eventueel geïnteresseerde burgers. In die zin kunnen de vormingssessies ook worden gezien als een bijdrage tot het dichten van de zogenaamde kloof met de burger. Tot slot zijn ook heel wat mandatarissen met soms een jarenlange staat van dienst niet te beroerd om de sessies te volgen. Men heeft me gisteren het verhaal verteld van een mandataris die met zijn foto in een lokale krant stond. Hij zat reeds 20 jaar in de gemeenteraad. In de ondertitel stond dat hij bijzonder geïnteresseerd was in de werking van die gemeenteraad.

Naar aanleiding van dit groot succes zullen we het vormingsaanbod regelmatig, en minstens om de twee jaar, hernemen. We willen extra zorg besteden aan diepgaande cursussen, die in november en december zullen worden aangeboden aan de gekozen mandatarissen. Dat zal ook deel uitmaken van de evaluatie.

Met betrekking tot het zinvol stemmen is er gewoon een algemene ondersteuning met de boodschap: 'Uw stem is belangrijk, omdat het gemeentebeleid belangrijk is. Het bepaalt mee de veiligheid op straat, en de kwaliteit van wonen en leven in uw gemeente.' We doen daarmee eigenlijk een oproep om vooral naar de programma's te kijken, en om in te gaan tegen de sfeer van populisme, die ook door de media wordt aangewakkerd. We willen erop wijzen dat het programma van de partijen belangrijk is. Het is een algemene oproep om de burger duidelijk te maken dat zijn stem mee bepalend is voor wie morgen verantwoordelijkheid zal dragen in de gemeente.

Ik meen hiermee op de meeste vragen te hebben geantwoord. We stellen een evaluatie in het vooruitzicht. Het parlement zal daar zeker bij worden betrokken.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben mijn betoog begonnen met te zeggen dat het positief is dat deze cursussen worden ingericht. Het is inderdaad belangrijk dat er vorming wordt aangeboden. Ik ben blij te horen dat u dat wilt voortzetten. We hebben nood aan gemeenteraadsleden en -mandatarissen van zo hoog mogelijk kwalitatief niveau. Dat bleek ook uit de discussie die hier de jongste jaren is gevoerd over het pact.

Ik had wel vragen bij de manier waarop de campagne werd gevoerd, maar u zegt nu dat dat buiten u om is gebeurd. U zegt dat het in sommige landen moeilijk is om nog een burgemeester te vinden. Mensen nemen nog moeilijk een verantwoordelijkheid op. Misschien is er ook bij ons nood aan dat een bepaald soort mensen aan politiek doet.

Ik heb uit de mond van verschillende gemeentemandatarissen gehoord dat zij zich bedreigd voelden door de manier waarop de campagne werd gevoerd: alsof degenen die nu het gemeentebeleid voeren, het niet goed doen, of van mindere kwaliteit zijn. De campagne evalueerde eigenlijk de huidige gemeentemandatarissen: een tekort aan gemeenteraadsleden van goede kwaliteit wil zeggen dat er nu heel wat van mindere kwaliteit zijn. Er wordt dus een oordeel gevormd. Het grote gevaar bestaat dat, als men op deze manier verder campagne voert, het tegengestelde effect wordt bereikt van wat wordt beoogd, namelijk mensen enthousiasmeren voor de stap naar een actieve deelname aan het beleid. Daar wil ik voor waarschuwen.

Daarnaast is mijn vraag om er de politieke partijen bij te betrekken, niet te interpreteren als een pleidooi voor partijpolitieke vorming via de Vlaamse regering. De politieke partijen hebben echter ook vormingsinstituten, met een pakket aan mogelijkheden. Zij spelen een essentiële rol in het democratisch bestel, of het nu plaatselijk is of nationaal. Het feit dat mensen zich politiek verenigen om aan beleid te doen, is op zichzelf positief, en moet in de vorming ook tot uiting komen. Men doet niet individueel aan gemeentepolitiek, maar in groep.

Het is belangrijk om dat duidelijk te maken voor de kiezer. In de politiek, nationaal of plaatselijk, moet herkenbaar zijn waarvoor men staat. Dat de bevolking weet waar een politieke partij al dan niet voor staat, kan alleen maar ten goede komen aan een goed gemeentebeleid. Wat men realiseert, is verbonden aan een vereniging van mensen die aan politiek doen. Dat nut van politieke formaties moet in de vormingscursus aan bod komen.

Ik ben ten slotte blij dat u zegt zich af te zetten tegen het populistische van het ogenblik, en dat u dat met zo een initiatief ook doet. Ik hoop dat ook uw collega's in de Vlaamse regering zich tegen populistische strekkingen afzetten, want we hebben de indruk dat sommigen deze juist cultiveren.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik wens er nog een reactie uit de praktijk aan toe te

Heeren

voegen. Ik ben gisterenavond met een groep kandidaat-gemeenteraadsleden van mijn gemeente naar zo een avond geweest. Ik had daartoe zelf het initiatief genomen, omdat het belangrijk is dat nieuwe enthousiaste mensen weten waar ze aan beginnen.

Het valt op dat het enthousiasme na de tweede dag sterk afneemt. Het is een enorme opdracht om dat weer op te krikken. Het is natuurlijk een plaatselijke ervaring, die niet per se hoeft te gelden voor heel Vlaanderen, maar ik hoorde de reactie dat de vorming te veel ex cathedra wordt gegeven. Op mijn vraag wat ze dan wel hadden willen horen, antwoordden de deelnemers dat de thema's ruimtelijke ordening en leefmilieu op de uitnodiging werden vermeld, maar dat die niet aan bod waren gekomen, en dat het alleen over communicatie was gegaan.

De mensen hebben dus verkeerde informatie gekregen, en werden op die manier op het verkeerde been gezet. Ze hadden bijvoorbeeld graag een definitie gekregen van een begroting, een BPA, enzovoort. Dit kan in de evaluatie worden opgenomen. De volgende keer is pas over zes jaar. Tegen dan mag het wat concreter worden gemaakt.

De sprekers doen uiteraard hun best, maar in zo'n vormingssessie moet ook aandacht worden besteed aan de didactiek. Ze zouden ten minste eens slides kunnen gebruiken, in plaats van zich te beperken tot een monoloog, ook al worden daar dan zinvolle dingen in gezegd. Voor ons is het na enkele jaren allemaal evident geworden, maar mensen die al die termen nog nooit hebben gehoord, worden enigszins overvallen als er geen goede didactische ondersteuning is.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Ik begrijp dat de minister moeilijk zijn mening kan uiten over de kartelvorming op het lokale vlak. Hij zegt terecht dat de lokale autonomie moet spelen. Toch wil ik onderstrepen dat er zich een slechte evolutie voltrekt. We maken een verwatering mee van de ideologieën. Op termijn zal dat nefaste gevolgen hebben voor ons politiek bestel.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat er bijkomende sessies worden overwogen. Bij al het cijfermateriaal dat u hebt ge-

geven, heb ik nog een vraag. Hebt u er een idee van hoeveel mensen moesten worden geweigerd omdat de sessies volzet waren ?

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, de heer De Loor zegt hij niet gelukkig is met de verwatering van de ideologieën. Ideologieën zijn goed, en iedereen moet ideeën hebben, maar op het niveau van de gemeenten, en zelfs op dat van de regering, is het niet zo slecht dat de ideeën elkaar raken. Du choc des idées jaillit la lumière. Men mag zich niet in een eng ideologisch kleedje steken. De waarheid ligt vaak in het midden. Onder meer deze regering is daar een sprekend voorbeeld van.

Ik vind het een goede zaak dat de campagne van de minister mensen motiveert. Naar aanleiding van deze campagne heeft een aantal jonge mensen zich spontaan aangeboden. Een van die kandidaten, die werkzaam is in een gesubsidieerde instelling waar ze bijstand verleent aan mensen op de afdeling palliatieve zorgen, wordt echter teruggefloten door haar werkgever. Ze mag zich wel kandidaat stellen maar moet dan gedurende 4 maanden op 50 kilometer van de instelling gaan werken. Vindt u dit logisch, mijnheer de minister ? Wat is de visie van de regering hierop ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik ben het in grote mate eens met de heer Taylor. Wat de politieke partijen betreft, gaat het om technische en niet om ideologische informatieavonden.

Mijnheer De Loor, misschien worden er kartels gevormd omdat men moeilijkheden ondervindt om volledige lijsten samen te stellen. Bovendien is het ideologisch onderscheid tussen de partijen niet altijd even duidelijk, in het bijzonder op gemeentelijk vlak. Het is echter niet de verantwoordelijkheid van het Vlaams Parlement om de verdere versnippering van het politieke landschap te evalueren.

Wat de kwaliteit betreft, stel ik vast dat er een enorm verschil bestaat tussen de beleidsvoering van de verschillende gemeenten. Dit heeft niets te maken met diploma's maar met de wijze waarop de verschillende gemeenten omgaan met het algemeen belang. Ik pleit dan ook voor een algemene opwaardering van het politiek mandaat.

Sauwens

Wat de ervaring van mevrouw Heeren betreft, kan ik enkel meedelen dat ik helemaal andere berichten heb opgevangen over de eerste infoavonden, die kwalitatief zeer goed waren. Misschien was de materie iets te ingewikkeld. We zullen dit onderzoeken. Het is niet eenvoudig kwalitatief hoogstaande vergaderingen te organiseren, zeker niet als er 100 à 150 mensen aan deelnemen. We moeten er dan ook voor zorgen dat de beste kandidaten een kans krijgen.

Mevrouw Veerle Heeren : Het lijkt me zinvol hier een evaluatie in te bouwen.

Minister Johan Sauwens : Inderdaad.

Tot nu toe zijn bij gebrek aan plaats ongeveer 200 mensen geweigerd. Ze staan op de lijst voor eventueel nieuw in te richten cursussen. Het is natuurlijk niet mogelijk om deze opnieuw over vijftien plaatsen te spreiden. We zullen de verschillende mogelijkheden onderzoeken.

Ik ben het eens met de heer Vermeiren dat er geen enkele belemmering mag zijn voor de werknemers van gesubsidieerde instellingen om een politiek mandaat op te nemen.

De heer Francis Vermeiren : Een verpleegster die werkt in een gesubsidieerde instelling, geeft gehoor aan uw campagne en biedt zich aan. Als ze aan haar werkgever vraagt of die daar bezwaar tegen heeft, luidt het antwoord dat ze tot na de verkiezingen op 50 kilometer van die gemeente moet gaan werken. De werkgever heeft dus geen bezwaar tegen het politiek mandaat op zich. Naar analogie zou bijvoorbeeld een postbode uit Gent die zich kandidaat stelt, tijdens een verkiezingsperiode brieven moeten rondragen in Kortrijk.

Kan het dat een verpleegster die gunstig gevolg geeft aan uw verzoek, gedurende de campagneperiode de patiënten uit haar eigen gemeente niet mag verzorgen ? Dit druist volgens mij in tegen de democratie. Kan het dat een instelling die wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, zich terzelfdertijd verzet tegen het beleven van die democratie ? Ik heb daar mijn bedenkingen bij. Ik zou dan ook graag de mening van de minister terzake kennen.

Minister Johan Sauwens : Ik betreur dat mensen sancties worden opgelegd omwille van hun kandidatuur of zich helemaal niet kandidaat mogen stel-

len. Dit staat haaks op de campagne die ik heb gelanceerd.

De heer Francis Vermeiren : Ik vind het een schande dat dit mogelijk is op een ogenblik dat we allemaal pleiten voor de democratie. Ook Fred Deburghgraeve bijvoorbeeld stelt zich kandidaat. Ik wil niet beweren dat hij dit doet om electorale redenen, want ik geloof best dat hij ongelukkig is. Maar kijk eens wat men met de mindere goden doet. Die verpleegster, die al vele decennia prachtig werk levert voor de mensen uit haar gemeenten, wordt van haar hulpbehoevende zieken ontrukkt en gedurende vier of vijf maand 50 kilometer verder gestuurd.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik wens een en ander toch even te nuanceren. Het is evident dat geen enkele werkgever kan verbieden dat een werknemer zich kandidaat stelt. Het is echter even evident dat de uitoefening van een beroep een invloed kan hebben op de wijze waarop de betreffende kandidaat bij de kiezers overkomt. Het beroep kan een duidelijke meerwaarde opleveren, maar kan ook deontologische problemen teweegbrengen.

Ik stel ook vast dat deze regel niet alleen door gesubsidieerde instellingen wordt gehanteerd, maar ook door overheids- en zelfs financiële instellingen. Ik kan me best voorstellen dat een bank niet wenst dat een personeelslid zich in de plaatselijke gemeente kandidaat stelt. Dit kan een commerciële, maar ook een deontologische reden hebben.

Daar komen dus heel wat facetten bij kijken. Voor de politiek zelf is het belangrijkste in deze hele zaak dat we de kiezer au sérieux nemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het statuut van de ziekenhuisapothekers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het statuut van de ziekenhuisapothekers.

Voorzitter

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de minister, mijn vraag heeft betrekking op een problematiek in het verlengde van het sectoraal akkoord 1997-1998 voor de lokale en regionale besturen dat op 9 februari 1999 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. Dit sectoraal akkoord werd vervolgens verder verduidelijkt in de omzendbrief van 8 juni 1999. Net zoals het voorgaande sectoraal akkoord bevat het specifieke moeilijkheden die nopen tot een poging tot bijsturing van het statutair kader waarin het gemeentelijk en OCMW-personeel gaat functioneren.

Zowel op Vlaams als op gemeentelijk niveau komen we uit een administratieve opbouw waarin men in vrij gesloten categorieën denkt en waarin men geen aandacht heeft voor een aantal specifieke situaties in bijvoorbeeld OCMW's en OCMW-ziekenhuizen. Ik denk daarbij in het bijzonder aan de ziekenhuisapothekers. De problematiek die thans rijst bij de uitvoering van het sectoraal akkoord heeft dus in belangrijke mate te maken met de specificiteit van het OCMW en van de opdrachten en diensten die het vervult, en derhalve ook met de eigen statutaire eigenheden die zich daarvoor opdringen.

Een centrale gedachte in het sectoraal akkoord was dat men niet langer louter hiërarchisch zou denken, met andere woorden louter in termen van weddeschalen, gekoppeld aan het aantal mensen dat men onder zijn gezag heeft. Dit is een piramidale opbouw waarbij het hanteren van een bepaald criterium bepaalde verantwoordelijkheden op de helling dreigt te zetten of te verwaarlozen.

Zo is een ziekenhuisapotheker onmiskenbaar iemand met een expert- en vaak een leidinggevende functie die derhalve in vele gevallen in zijn staf-functie kan worden erkend. Bij de implementatie van het sectoraal akkoord blijken zich op het terrein evenwel anomalieën te manifesteren die niet verzoenbaar of zelfs volkomen tegenstrijdig zijn met de uitgangspunten van het akkoord zelf. Ik denk daarbij onder meer aan de opwaardering van de leidinggevende expert- en staffuncties.

Sta me toe een concreet voorbeeld te geven. Door de wijze waarop men dat sectoraal akkoord heeft gehanteerd, is de situatie ontstaan waarbij de ziekenhuisapotheker minder verdient dan een directeur verpleging. Nochtans wordt in het koninklijk besluit van 4 maart 1993 gestipuleerd dat een zie-

kenhuisapotheker op hetzelfde niveau als een directeur verpleging moet worden geplaatst.

We stellen dus vast dat eenzijdig een beroep wordt gedaan op bepaalde criteria en men daardoor veronachtzaamt dat bij de opbouw van een weddenschaal ook rekening kan worden gehouden met bijvoorbeeld het aantal patiënten en bedden of met de mogelijkheid tot het creëren van bijzondere functies.

Toen dit probleem aan de oppervlakte kwam, hebben we in de omzendbrief van juni 1999 duidelijk gemaakt dat men deze anomalieën dringend moest wegwerken, omdat die in strijd waren met de uitgangspunten van het sectoraal akkoord. We hebben toen onmiddellijk gewezen op een aantal mogelijkheden om dat probleem adequaat op te lossen. Niets verhindert dat men zou komen tot het instellen van een bevorderingsgraad, tot het creëren van een bijkomende functie of tot het voorzien in een ordentelijke wachtdienstvergoeding. Dit zijn allemaal zaken die momenteel ontbreken. Het sectoraal akkoord voorziet dus perfect in de nodige ruimte om de rechtmatige vragen van de ziekenhuisapothekers te beantwoorden. Benut men die ruimte niet en blijft men daarentegen het oude model hanteren, dan werkt men in feite onrechtvaardigheden ten aanzien van die weliswaar beperkte groep van mensen in de hand, met name met betrekking tot hun bijzondere coördinerende en expertenopdracht.

Mijnheer de minister, ik zou willen weten wat u zult ondernemen om een geleidelijke erosie van het statuut van ziekenhuisapotheker binnen het ziekenhuis te voorkomen, vooral nu blijkt dat de huidige regering een andere opdeling en herschikking hanteert en, naar ik uit het antwoord van minister Vogels begrepen heb, het geheel van de OCMW's en van het sectoraal akkoord bij u berust. Zo kunt u als geen andere rekening houden met de specificiteiten van de OCMW-problematiek, vermits de opbouw van het personeel in het gemeentelijk kader voor een deel terug te vinden is in de OCMW's.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, het door u aangehaalde probleem werd me reeds enkele weken geleden door de groep zelf gesignaleerd.

In het sectoraal akkoord van 18 juni 1993 werd het ziekenhuiskader stiefmoederlijk behandeld. Dit gold voor alle functies van het kader. Daar kwam

Sauwens

nog bij dat in de inschakelingstabel de ziekenhuis-apotheker over het hoofd was gezien. Dit werd verholpen in een eerste bijsturing in het sectoraal akkoord van 2 augustus 1996. Op basis van de bestaande weddenschalen werd aan de graad van apotheker de schaal A6-A7 verbonden en aan de graad van hoofdapotheker de schaal A8. De schalen lopen dus parallel met die van de burgerlijke ingenieurs en de artsen. Deze schalen waren steeds gunstiger dan de gebruikelijke schalen A1-A3.

In het sectoraal akkoord 1997-1998 werden de functies van ziekenhuisdirecteur en van directie verpleging opgewaarderd. De functie van apotheker kreeg inderdaad geen eigenstandige herwaardering, maar kan samen met alle andere functies van het niveau A worden geherwaarderd. Bovendien werd in de omzendbrief van 8 juni 1999 ter begeleiding van het sectoraal akkoord gewezen op de mogelijkheid om staf- en expertfuncties in te stellen. Hierbij zou voor de grotere entiteiten met meer dan 250 bedden een evenwicht in acht kunnen worden genomen in relatie tot de schaal van directie verpleging. Er is dan ook geen sprake van een slechte behandeling van de ziekenhuisapotheker in het sectoraal akkoord, laat staan van een verdere erosie van hun statuut. Wel is het zo dat de toepassing afhangt van de plaatselijke besluitvorming in de OCMW's en de ziekenhuisverenigingen en van de gelijke behandeling met andere functies.

Deze vraag om uitleg houdt ook verband met de nieuwe sectorale onderhandelingen in de schoot van het Comité C, naar aanleiding van het intersectoraal akkoord 1999-2000. In een antwoord op een interpellatie heb ik erop gewezen dat het sectoraal akkoord 1997-1998 slechts in beperkte mate is toegepast. Samen met de bonden en de VVSG moeten we er tijdens de onderhandelingen voor zorgen dat onmiddellijk na de verkiezingen de nieuwe besturen zowel de afspraken voor 1997-1998 als degene die we nu kunnen afsluiten, zullen implementeren. Het heeft geen zin akkoorden af te sluiten die niet in de praktijk worden gebracht.

Ik ben bereid om deze problematiek te onderzoeken. Ik wil me er vandaag niet toe verbinden de OCMW's en beheerscomités van ziekenhuizen aan dwingende bepalingen te onderwerpen, en, zoals de Vlaamse Vereniging van Ziekenhuisapothekers dat vraagt, de opwaardering van de functie van apotheker tot die van expertfunctie op te leggen.

We wensen niet te veel van bovenaf op te leggen. Er zijn immers nogal wat verschillen tussen zieken-

huizen. Ook u hebt het vroeger al gehad over de noodzaak om tot maatwerk te komen. Tot vandaag heeft de Vlaamse regering de OCMW's en beheerscomités van ziekenhuizen de vrijheid gegeven om zelf voor dat maatwerk te zorgen. Ik ben wel bereid om dit met de vertegenwoordigers van de ziekenhuisapothekers te bekijken en te onderzoeken of we maatregelen met een iets dwingender karakter moeten nemen, in het licht van de onderhandelingen over het sectoraal akkoord 1999-2000.

De heer Luc Martens : Ik wil hier benadrukken dat ik zeker niet een bepaald soort corporatisme wil versterken. Ik ben van oordeel dat men niet altijd opnieuw hetzelfde standaardantwoord kan geven. We moeten steeds opnieuw de concrete situatie onderzoeken, en nagaan hoe we het best de inzet van de mensen waarderen. Ik vraag dus niet a priori om dwingende maatregelen, maar wel dat de betrokken besturen aandacht aan deze zaak besteden.

Het negeren van deze eis is strijdig met het KB van maart 1991, waarin staat : 'Tevens dient opgemerkt dat de samenwerking van de directeur met de ziekenhuisapothekers op dezelfde hoogte wordt geplaatst als de samenwerking die hij heeft met de hoofdgeneesheer en het hoofd van het verpleegkundig departement.'

Dit is een dwingende bepaling. Men houdt de ziekenhuisapothekers in een toestand die niet beantwoordt aan de bepalingen van het KB, en de minister heeft bijgevolg het recht om te vragen dat men die bepalingen respecteert.

Minister Johan Sauwens : Ik stel voor dat men deze vraag officieel stelt. Ik zal dan een officieel antwoord bezorgen, dat onder de leden kan worden verspreid. Dat zou toestaan een oplossing te vinden zonder te moeten overgaan tot dwingende maatregelen – wat haaks zou staan op de vroegere afspraken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Francis Vermeiren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over sommige nevenwerkingen van het 'Nieuwe Socialehuurbesluit' van 29 september 1994

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vermeiren tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over sommige nevenwerkingen van het 'Nieuwe Socialehuurbesluit' van 29 september 1994.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit probleem is voldoende gekend door de minister en ieder van ons die is begaan met de problematiek van de sociale huisvesting.

In de verantwoording van mijn vraag om uitleg vroeg ik me af of de minister niet van oordeel is dat er moet worden opgetreden, gezien de sociale evolutie van de maatschappij. We stellen vast dat zeer veel gezinnen op de klippen lopen. Dat heeft te maken met de opvoeding van kinderen, met financiële problemen en met andere zaken. Ook de minister kent deze problematiek goed. Familiale moeilijkheden ten gevolge van scheiding of het onvermogen om het huis af te betalen – met een openbare verkoop tot gevolg – zorgen ervoor dat dit soort gezinnen bij een socialehuisvestingsmaatschappij terechtkomt. Maar dan begint een wachttijd van drie jaar.

Aan de wet van 1994 liggen goede bedoelingen ten grondslag, maar allerlei sociale omstandigheden maken het onverantwoord dat mensen drie jaar moeten wachten vooraleer ze in aanmerking komen voor een sociale woning. In zeer veel gevallen zijn dat mensen die met zware moeilijkheden kampen. Dikwijls gaat het om alleenstaande vrouwen met kinderen, die niet over financiële middelen beschikken, want deze mensen worstelen met conflicten, en zijn dikwijls onderworpen aan allerlei afbetalingsschema's. Ze moeten echter wachten, want ze hebben hun woning verkocht. De instanties kunnen dat dan wel onderzoeken, en eventueel maatregelen nemen, maar dat duurt allemaal zeer lang.

Overweegt de minister om iets aan deze problematiek te doen ? Ik weet dat hij geen sluitend antwoord kan geven. Maar als zijn antwoord positief is, kunnen we samen nadenken over initiatieven om daaraan tegemoet te komen.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : De bekommernis van de heer Vermeiren is zeer terecht. Iedereen die het huisvestingsbeleid een beetje volgt, weet dat som-

mige omstandigheden vanuit menselijk oogpunt een oplossing moeten krijgen, hoewel de wettelijke bepalingen van het socialehuurbesluit van 1994 dat niet toelaten. Een aantal mensen zouden in aanmerking moeten komen voor het huren van een sociale woning, maar ze kunnen zich zelfs niet inschrijven op een wachtlijst.

Toch moet worden gezegd dat aan deze bekommernissen over de toepassing van het huurbesluit van 1994 tegemoet was gekomen in een nieuw socialehuurbesluit dat de vorige regering in mei 1999 had uitgevaardigd. De partij van de heer Vermeiren is een belangrijke pijler van de nieuwe regering, maar de nieuwe regering heeft er niets beter op gevonden dan dit socialehuurbesluit in te trekken. Daardoor blijven de door de heer Vermeiren vermelde problemen langer bestaan dan nodig. Als men het heeft over de wenselijkheid om de voorwaarden van het socialehuurbesluit te herzien, dan moet men daar duidelijk aan toevoegen dat er een aanzet voor die herziening was gegeven. Bovendien weten we nog altijd niet wanneer er een nieuw socialehuurbesluit zal komen. De voorganger van minister Sauwens heeft een nieuw besluit in het vooruitzicht gesteld, maar van die belofte is tot vandaag nog niet veel te merken.

Ik zou daarom van de minister willen vernemen of er een nieuw socialehuurbesluit komt, wanneer dat zal gebeuren, en welke krachtlijnen dat zal hebben.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraag over sommige nevenwerkingen van het socialehuurbesluit van 29 september 1994 van de heer Vermeiren is terecht.

De voorwaarden inzake eigendomsbezit voor het bekomen van een socialehuurwoning lijken erg onrechtvaardig. Het besluit van 29 september 1994 legt inderdaad een zeer strenge eigendomsvoorwaarde op. Een kandidaat-huurder mag, noch bij de inschrijving of op het ogenblik van de toewijzing, noch op enig ander tijdstip in de periode van 3 jaar die aan de datum van inschrijving of toewijzing voorafgaat, een of meer woningen volledig in volle eigendom en vol vruchtgebruik hebben of hebben gehad.

Op dit ogenblik is er meer mogelijk dan men soms denkt. Er zijn afwijkingen mogelijk. Voor de toepassing wordt geen rekening gehouden met een in het Vlaams Gewest gelegen ongezond verklaarde woning die door de volle eigenaar of vruchtgebruiker zelf wordt bewoond. De voorwaarde is al even-

Sauwens

min van toepassing op kandidaat-huurders van minstens 65 jaar die een onaangepaste woning met een kadastraal inkomen van maximaal 45.000 frank bewonen en bij de inschrijving de verbintenis aangaan hun woning aan een socialehuisvestingsmaatschappij te verhuren of ter beschikking te stellen op het ogenblik dat hen een sociale woning wordt toegewezen. Artikel 6 van het huurbesluit voorziet expliciet in de mogelijkheid tot afwijking van onder meer deze eigendomsvoorwaarden.

De raad van bestuur van iedere socialehuisvestingsmaatschappij of het door haar aangestelde verhuurcomité kan in individuele gevallen aan de VHM een gemotiveerde afwijking van de eigendomsvoorwaarden en de toewijzingsregels vragen. De aanvraag moet zijn gebaseerd op bijzondere omstandigheden van sociale aard. Die afwijking kan niet worden gevraagd bij de inschrijving, maar wel op het ogenblik dat een beschikbare woning kan worden aangeboden. Met dit artikel kunnen in elk geval de meest schrijnende gevallen reeds worden opgevangen. Ik geef toe dat dit tijd in beslag neemt, maar strikt genomen kan dit worden opgevangen.

Ik wil inderdaad die te strikte eigendomsvoorwaarden herzien. Dat zal een element zijn in het ontwerp van besluit over sociale huur, dat we op dit ogenblik voorbereiden en dat nog voor het reces aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd. Dat laatste is althans mijn bedoeling. In dit ontwerp zal uitdrukkelijk worden bepaald dat de kandidaat-huurder slechts op het ogenblik van de toewijzing aan de eigendomsvoorwaarden moet voldoen. Dat lijkt me de belangrijkste bekommernis.

Ik kan dus positief antwoorden op de vragen van de heer Vermeiren en mevrouw Heeren. Er bestaat nu al een mogelijkheid om een afwijking te vragen aan de VHM, maar die is erg omslachtig. Sommige maatschappijen doen dat, andere nauwelijks. Maar alleszins wil ik op vrij korte termijn dit door de maatschappelijke evoluties zeer reële probleem verhelpen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik wil hier geen polemiek voeren. We kennen het probleem allemaal, en weten dat het decennia oud is. Het probleem wordt acuter omdat onze sociale omgeving gewijzigd is. Ik merk op dat iedereen het daarmee eens is. Ik

verneem met zeer groot genoegen dat de minister hier werk van zal maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de resolutie inzake de aanwezigheid van kernwapens op Vlaams grondgebied

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de opvolging van de resolutie inzake de aanwezigheid van kernwapens op Vlaams grondgebied.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, op 23 februari heeft dit parlement in plenaire vergadering een voorstel van resolutie goedgekeurd dat de Vlaamse regering oproep om er bij de bevoegde federale instanties op aan te dringen binnen de NAVO te pleiten voor de terugtrekking van de kernwapens uit Vlaanderen.

Sindsdien is er heel wat gebeurd op internationaal vlak. Zo heeft het Russische parlement eindelijk het Start II-verdrag goedgekeurd. Anderzijds heeft de Russische president Poetin uitspraken gedaan die ertoe strekken dat de Russische nucleaire pijler opnieuw zou worden opgewaardeerd. In de Verenigde Staten doet de machtige kernwapenlobby actief pogingen om het teststopverdrag opnieuw op de helling te zetten, en zou een variëteit op de oude Star Wars-plannen van onder het stof worden gehaald. Dat laatste zou dan ook nog eens het ABM-verdrag in gevaar brengen. Niemand minder dan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties heeft onlangs nog zeer sterk en heel terecht gewaarschuwd voor al deze evoluties.

Binnenkort staat er een grote NAVO-topontmoeting op de agenda. Daar zal onder meer het concept van het kernwapengebruik ter sprake komen. Men zou van plan zijn dit concept te wijzigen, in die zin dat de drempel voor het inzetten van kernwapens drastisch zal worden verlaagd. De kans dat de in Kleine Brogel gestationeerde kernwapens in

Glorieux

een conflict zullen worden ingezet, neemt hiermee natuurlijk ook toe.

In het licht van deze evoluties is de motivatie en zijn de bepalingen van onze resolutie meer dan ooit geldig : dit ook gezien de opinie van het Internationaal Gerechtshof van Den Haag – het allerhoogste juridische orgaan ter wereld – over de illegaliteit van kernwapens, en gezien de verplichtingen die de Nürnberg-principes aan alle burgers, en dus zeker ook aan alle mogelijke beleidsmensen, oplegt inzake het voorkomen van oorlogsmisdaden.

Daarom wil ik de minister vragen in welke mate hijzelf of andere regeringsleden reeds de gelegenheid hebben gehad om de bekommernis van deze resolutie over te maken aan de bevoegde federale instanties. Indien dat is gebeurd, wat was de respons ? Indien dat niet is gebeurd, is het in het licht van de NAVO-top niet aangewezen om dit alsnog te doen ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik ben het volledig eens met uw redenering en uw bedenkingen over de internationale ontwikkelingen, die de noodzaak van een democratische controle op de militaire strategen en de nucleaire NAVO-politiek aantonen.

Op 21 januari 2000 heeft de Vlaamse regering op mijn voorstel beslist om haar steun te verlenen aan het voorstel van resolutie betreffende de aanwezigheid van kernwapens. Dat heeft op 23 februari geleid tot de goedkeuring van het voorstel dat de Vlaamse regering opriep er bij de federale regering op aan te dringen binnen de NAVO te pleiten voor de terugtrekking van alle kernwapens uit Vlaanderen, dit overeenkomstig de universeel geldende regels van het internationaal recht.

Minister-president Dewael heeft de federale premier in kennis gesteld van de resolutie van het Vlaams Parlement, samen met de vraag om er binnen het NAVO-verband het nodige gevolg aan te geven. We hebben vooralsnog geen antwoord gekregen van de federale regering. Via de minister-president zal ik vragen dat dit zo spoedig mogelijk gebeurt. Zodra dit gebeurt, zal ik de commissie daarvan op de hoogte stellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de subsidiëring door het Vlaams Noodfonds in het Isvag-dossier

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de subsidiëring door het Vlaams Noodfonds in het Isvag-dossier.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de aanvraag van een aantal gemeenten die vennoot zijn van Isvag, voor de verwerking van hun huisvuil. Het gaat over de gemeenten Puurs, Mortsel, Niel, Boom en Hemiksem.

Deze huisvuilverbrandingsinstallatie voldeed destijds niet aan de heersende wetgeving. Er moesten aanpassingswerken gebeuren, namelijk dioxinevangst en tegelijk een energie-recuperatie. De planning voor die werken werd opgesteld. De toenmalige minister van Leefmilieu gaf te kennen om, gelet op de overschrijding van de normen inzake uitstoot, de oven toch voortijdig te sluiten. De raad van bestuur reageerde daar positief op en legde effectief de installatie stil.

Deze sluiting bracht uiteraard kosten met zich mee. Er was het stilleggen van de installatie zelf. Er waren de lopende personeelskosten. Er waren ook de kosten voor de onderhoudswerken die nog dienden te gebeuren. De gemeenten hadden ook extra kosten voor het transport van hun huisvuil naar de stortplaats Hooge Maey en voor de daarmee gepaard gaande storkosten.

Deze kosten waren ingecalculeerd : men wist dat er werken zouden worden uitgevoerd. Er ontstonden pas echt problemen toen de werken aan de installatie effectief waren uitgevoerd, maar de rechter in februari 1999 besliste om de oven gesloten te houden. Hij mocht dus niet opnieuw worden opgestart. Voor de gemeenten die daar normaal met hun huisvuil terecht konden, betekende dit dat de meerkosten gewoon bleven doorlopen. Deze uitgaven zijn duidelijk het gevolg van een onverwachte bijzondere omstandigheid, en werden volledig buiten de wil van de gemeentebesturen om veroorzaakt.

In het kader daarvan werd door de gemeente Hemiksem in naam van die gemeente zelf en in naam

De Smet

van de gemeenten Puurs, Mortsel, Boom en Niel een aanvraag ingediend tot het verkrijgen van een uitzonderlijke aanvullende subsidiëring van het Vlaams Noodfonds. Op 30 maart kreeg deze aanvraag een gunstig advies van de adviescommissie.

Mijnheer de minister, is er al een beslissing genomen inzake de toekenning? Indien dit nog niet is gebeurd, hoe ziet u dit dossier dan verder evolueren? Indien dit wel al is gebeurd, wanneer en hoe zullen de betrokken gemeenten daarvan op de hoogte worden gebracht?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : In de loop van 1999 dienden alle bij de intercommunale Isvag aangesloten gemeenten – Antwerpen, Mortsel, Boom, Hemiksem, Puurs en Niel – een aanvraag in tot een financiële tegemoetkoming van het Vlaams Noodfonds. Die aanvraag werd gemotiveerd op basis van het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen van 2 februari 1999, dat omwille van het preventie- of voorzorgsbeginsel aan de intercommunale Isvag het verbod oplegde om nog activiteiten te ontplooiën inzake het verbranden van afvalstoffen. Dit heeft betrekking op de extra uitgaven ingevolge de gedwongen sluiting vanaf 2 februari 1999.

Artikel 2 van het decreet van 7 november 1990 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds heeft het uitdrukkelijk over gemeenten die ten gevolge van bijzondere omstandigheden buiten hun wil het hoofd moeten bieden aan belangrijke bijkomende en niet te voorzien uitgaven.

De bepalingen in artikel 2 van het voormelde besluit van de Vlaamse regering van 29 september 1994 sluiten hier volledig bij aan. Ik citeer : 'De gemeente wordt geconfronteerd met belangrijke bijkomende uitgaven waarin binnen het normale begrotingsbeleid niet kon worden voorzien en die niet het gevolg zijn van de eigen beslissingsbevoegdheid van de gemeente. Die bijkomende uitgaven zijn het gevolg van onverwachte bijzondere omstandigheden buiten de wil van het gemeentebestuur, waardoor ten aanzien van de gemeente een bijzondere situatie is ontstaan in vergelijking met de overige gemeenten van het Vlaams Gewest.'

De adviescommissie gaat na of de ingediende dossiers beantwoorden aan alle vermelde bepalingen. De adviescommissie besprak de ingediende dossiers op een vergadering van 18 november. Ik heb het dossier enkele weken geleden van mijn administratie ontvangen. De bijzondere omstandigheden waaruit de belangrijke bijkomende uitgaven voortvloeien, zijn ontstaan als gevolg van een gerechtelijk vonnis ten nadele van een derde rechtspersoon, in casu een intercommunale vereniging waarvan de betrokken gemeenten ook lid zijn. Toch maken rechtsgedingen, hoe onrechtvaardig of onverwacht ze ook mogen voorkomen, deel uit van de normale werking van de rechtsstaat. Iedereen heeft het recht te pogen om via juridische procedures zijn vermeende rechten af te dwingen.

Het lijkt een gevaarlijk en wellicht ook onhoudbaar precedent om de ongewenste en onverwachte gevolgen van rechterlijke uitspraken in aanmerking te nemen voor subsidiëring. De gevolgen van een uitspraak van een rechtbank erkennen als een bijzondere omstandigheid die aanleiding kan geven tot een uitzonderlijke toelage, zou verstrekkende gevolgen kunnen hebben in de jurisprudentie van de bepalingen van het Noodfonds. Het was echt niet de bedoeling van de decreetgever om die weg op te gaan. Een standpuntbepaling in dit Isvag-dossier is mede bepalend voor een standpuntbepaling in de toekomst. Ik heb vandaag dan ook beslist om in dit dossier geen aanvullende subsidiëring uit het Noodfonds toe te kennen.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, uw antwoord is zeker en vast duidelijk. Gelet op de bijzonder zware financiële gevolgen en gelet op het feit dat na een hele periode van stillegging er in beroep dan toch is toegegeven dat de oven goed kon functioneren, had ik toch op een ander antwoord gehoopt. Ik begrijp enigszins uw argumentatie in verband met andere mogelijke dossiers die zich kunnen aandienen. Toch ben ik ontgoocheld over het antwoord dat u hebt gegeven, maar ik kan daar uiteraard enkel nota van nemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.42 uur.*